

СТРАТЕГІЧНА РОЛЬ ЛОГІСТИКИ В РОЗВИТКУ ЯПОНІЇ

Левчук А.О., Смерічевська С.В.
Національний авіаційний університет

Abstract. *The article examines the important role of logistics in the development of Japan during the last decades. The historical stages of the development of logistics in Japan are described, starting with post-war recovery and ending with modern innovations. The theses emphasize how logistics contributed to the country's successful development of the Japanese economy.*

Згідно з даними про ВВП - ключовим показником для оцінки масштабів економіки нації, отримані з даних МВФ станом на 16 жовтня 2023 року, Японія є третьою за величиною економікою світу після США та Китаю, з четвертим за розміром ринком електронної комерції, що надає великі можливості для розвитку бізнесу. Загальний ВВП оцінюється в 4,94 трильйона доларів США, а ВВП на душу населення становить майже 40 000 доларів США. Японія вже тривалий час є лідером у галузі ланцюга постачання. У рейтингу Світового банку за показником ефективності логістики країна посідає 12-е місце. З урахуванням розміру країни, щільності й ефективності виробництва, витрати на логістику дуже низькі за міжнародними стандартами. Відповідно до даних Японського інституту логістичних систем, вони становлять лише 5% від загального обсягу продажів виробничої, оптової та роздрібно-ї галузей промисловості країни (наприклад, у США цей показник становить 9%). Економіка Японії вирізняється прогресивною технологією, виробничою майстерністю та якістю сфери послуг. Пріоритетними секторами економіки в Японії являються автомобільна галузь, електроніка, машинобудування та фінанси. Крім того, Японія користується визнанням за свою непохитну трудову етику, передові технологічні досягнення та винятковий експорт найвищої якості. Тож на прикладі офіційних даних ми можемо побачити, як швидко в Японії розвивається галузь логістики протягом десятиліть та й досі не стоїть на місці, що рухає країну тільки вперед. Розвиток логістики в Японії має багату історію, яку можна окреслити в кілька основних етапів.

Перший етап - це відбудова після Другої світової війни (1945-1950-ті роки). Війна перетворила економіку Японії на руїни. Тож країні довелося докласти зусиль у відновленні своєї інфраструктури та

транспортних мереж. Уряд Японії інвестував у залізниці, порти та дороги, що дало необхідний поштовх для виконання логістичних операцій, таких як: забезпечення належного постачання матеріалів і продукції, розподіл гуманітарної допомоги з інших країн, прискорення міжнародної торгівлі, співробітництво між країнами та міжнародними організаціями для забезпечення логістичної підтримки.

Другий етап -1960-1970-ті роки. Або як його часто називають японці «золоті роки». Протягом цього періоду японське суспільство об'єдналося, щоб відбудувати країну, і результатом став значний, економічний успіх. Особливо, спостерігалось значне промислове зростання, в автомобільному та електронному секторах. Японські компанії, такі як Toyota, Honda та Sony, впроваджували інноваційні методи виробництва. Зокрема, Toyota запровадила систему JIT (Just-in-Time), яка дозволила зменшити запаси та підвищити ефективність виробництва. У цей час підходи, розроблені в Японії щодо логістики, стали зразком для світових практик і внесли значний внесок у підвищення продуктивності та конкурентоспроможності японської економіки.

Третій етап - підйом контейнеризації та глобалізації у 1980-ті роки. Японські компанії активно розширювали свою глобальну присутність і ставали важливими гравцями на міжнародних ринках. Завдяки розвитку міжнародних транспортних зв'язків і контейнеризації, японські логістичні компанії здатні були швидше і надійніше доставляти товари на глобальні ринки. Японські порти, такі як Йокогама та Осака, стали основними центрами контейнерних перевезень, що сприяло становленню Японії як експортоорієнтованої економіки.

Четвертий етап - технологічний прогрес у 1990-ті роки сприяв автоматизації логістичних бізнес-процесів. Інтеграція комп'ютерних систем і управління логістикою на основі даних стала нормою. Провідні японські компанії інвестували в IT-інфраструктуру та системи відстеження для підвищення ефективності. І це дозволило Японії зберігати високий рівень логістичної ефективності в 1990-ті роки та стати фундаментом для подальших досягнень в цій сфері.

Останній етап – теперішній час. З популярністю е-комерції та роздрібною торгівлю відбувся зріст онлайн замовлень і виник попит на швидкі послуги доставки. Тож японські компанії продовжують розробляти нові стратегії для ефективної доставки до кінцевого споживача. Та й загалом, Японія залишається країною, що відзначається високим рівнем технологічного розвитку та якістю

логістики. А також активно реагує на сучасні виклики, такі як збільшення екологічних питань та глобалізація логістичних потоків.

Протягом усієї своєї історії Японія приділяла значну увагу ефективності, точності та інноваціям у логістиці. Ці фактори сприяли репутації Японії як країни, яка має одну з найдосконаліших і надійніших логістичних систем у світі. Японська практика логістики продовжує розвиватися, щоб відповідати мінливим вимогам світової економіки та внутрішніх ринків.

Висновки

Логістика в Японії сприяє підтримці ефективності та конкурентоспроможності їхнього господарства. Ця країна відома своєю високою якістю та точністю у всіх сферах бізнесу, і логістика не виняток. Японія ретельно планує та управляє ланцюгами постачання, щоб забезпечити найкращий можливий рівень обслуговування клієнтів та знизити сукупні витрати. Японські компанії дотримуються високих стандартів щодо якості та надійності вантажів, що перевозяться, і логістика грає ключову роль у забезпеченні виконання цих стандартів. Розвинена та ефективна транспортна інфраструктура, включаючи високошвидкісні поїзди, морські порти та автомагістралі, сприяє швидкій та надійній доставці товарів. Компанії активно впроваджують різні інноваційні методи та використовують нові технології, такі як робототехніка та автоматизовані системи управління запасами, для поліпшення логістичних процесів.

Список використаних джерел

1. John Andrew Black. *A Short History of Transport in Japan from Ancient Times to the Present*. URL: (PDF) *A Short History of Transport in Japan from Ancient Times to the Present* (дата звернення 17.10.2023)
2. *Japan Logistics Industry Overview – Drivers, Trends and Consumer Insights*. URL: *Japan Logistics Industry Overview – Drivers, Trends and Consumer Insights - Humble Bunny* (дата звернення 17.10.2023)
3. Вихід на ринок Японії URL: <https://marketfinder.thinkwithgoogle.com> (дата звернення 17.10.2023)
4. WorldBank URL: *World Bank Group - International Development, Poverty, & Sustainability* (дата звернення 17.10.2023)